

Forsyningstilsynet
Att.: Lene Holten Petersen
post@forsyningstilsynet.dk
j.nr. 22/01971

Dok. ansvarlig: CMH
Sekretær:
Sagsnr: s2023-324
Doknr: d2023-18897-11.0

12. juni 2023

Høringssvar til Forsyningstilsynets udkast til vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsens bestemmelser om dataadskillelse

Green Power Denmark vil gerne takke for muligheden for at afgive kommentarer i forbindelse med høringen af udkast til vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsens bestemmelser om dataadskillelse.

Green Power Denmark er opmærksom på, at der er med indførelsen af reglerne om dataadskillelse er tale om en ny bestemmelse, og at vejledningen derfor også vil være præget heraf, herunder i form af manglende praksis på området. Forsyningstilsynets tilsyn og fortolkningsbidrag er dog et vigtigt element i den konkrete implementering af regler hos netvirksomhederne og særligt relevant i lyset af de forestående tiltag og ikke mindst investeringer, som reglerne om dataadskillelse nødvendiggør. Netvirksomhederne har af samme grund behov for klare linjer allerede nu, hvor der skal tages stilling til eventuelle tilpasninger af IT-systemer og etablering af procedurer for konkrete adgangsregimer m.v. Green Power Denmark bifalder derfor, at vejledningen udstedes i god tid inden ikrafttræden af bestemmelserne om dataadskillelse.

Når det er sagt, finder Green Power Denmark dog allerede nu anledning til at bemærke, at vejledningen på flere områder går videre end netvirksomhedsbekendtgørelsen, og at den indeholder elementer og udsagn, der giver anledning til en mere restriktiv praksis end tilsigtet med reglernes tilblivelse. Green Power Denmarks bemærkninger vil af samme grund have til formål at fremhæve de elementer i vejledningens materiale, som efter foreningens opfattelse ikke er i tråd med de rammer for dataadskillelse, som blev udmøntet som led i lovgivningsarbejdet, og som derfor giver anledning til fortolknings spørgsmål og i visse sammenhænge en forkert forståelse af de specifikke krav og forpligtelser, som følger af reglerne om dataadskillelse.

1.2.3. Netvirksomhedsdata

Reglerne om dataadskillelse har til hensigt at sikre konkrete rammer for dataadskillelse i situationer, hvor relevant netvirksomhedsdata indgår i datasystemer. Fortolkningen af, hvilke oplysninger, der anses som kommercielt følsomme og forretningsmæssigt fordelagtige og som følge heraf er omfattet af begrebet netvirksomhedsdata, er derfor et afgørende element for netvirksomhedernes overholdelse af dataadskillelsesreglerne.

De forskellige elementer i definitionen af netvirksomhedsdata går igen i såvel elforsyningslovens § 84 a, stk. 1, som i artikel 37 i elmarkedsdirektivet, og udgør af samme grund ikke nye begreber. Det kan derfor undre, at vejledningens afsnit om netvirksomhedsdata divergerer fra de typer af oplysninger, som hidtil udgør de forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO) og forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger om egne aktiviteter (FFO-EA), som netvirksomhederne skal værne om. Det bemærkes i den forbindelse, at opremsningen af eksempler på kommercielt følsomme og forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger fx ikke tager højde for, at nogle af de fremførte eksempler vil være offentlige og/ eller tilgængelige for andre i forskellige regi. Der henvises i den forbindelse bl.a. til forretningsbetingelser, årsregnskaber og nedbrud på elnettet. Regnskabsoplysninger, som netvirksomheden er pålagt at offentliggøre, mister fx deres karakter af konkurrencefølsomme oplysninger ved offentliggørelse. Andre regnskabsoplysninger kan være af så overordnet karakter, at de ikke kan anses som forretningsmæssigt følsomme eller fordelagtige. Det er derfor nødvendigt, at henvisningen til regnskaber og økonomiske forhold præciseres i vejledningen, således at det er klart, hvad der reelt er omfattet fx om det er fakturaer, bilag og andre detaljer, der anses som værende fordelagtige. Begrebet "*priser*" giver ligeledes anledning til undren, idet det fx umuligt kan være netvirksomhedens offentliggjorte priser.

Green Power Denmark skal derfor opfordre til, at Forsyningstilsynet genbesøger denne liste og tager udgangspunkt i den liste af FFO og FFO-EA, som Tilsynet udarbejdede til brug for den eksisterende vejledning til program for intern overvågning, der giver et mere retvisende overblik over de aktuelle typer af oplysninger, som er kendetegnet ved, at de kan være kommercielt følsomme og forretningsmæssigt fordelagtige for andre virksomheder. Det er endvidere de oplysninger, som er kendte og allerede anvendte begreber, og som netvirksomhederne er vant til at håndtere særskilt. Dertil kommer, at det ikke ses at være intentionen med reglerne om dataadskillelse at omfatte mere end de data, hvor det reelt kan være forbundet med en konkurrenceforvridende risiko på elmarkedet, hvis de pågældende data deles i koncernen.

Foreningen er naturligvis enig i, at netvirksomheder under alle omstændigheder altid selv skal foretage en konkret vurdering heraf med henblik på at sikre, at relevant netvirksomhedsdata ikke kommer konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter til gode. Det er dog vigtigt, at vejledningens eksempler ikke giver anledning til forvirring og uhensigtsmæssige sondringer i den forbindelse.

Sidst men ikke mindst skal det understreges, at dataadskillelsesreglerne ikke berører netvirksomhedernes muligheder for at foretage en løbende orientering af selskabsforbundne ejere i forhold til ejerinteresser, herunder om den økonomiske udvikling i netvirksomheden. Forsyningstilsynets udkast til vejledning kan skabe en uhensigtsmæssig tvivl herom.

1.3 adgang for personer, der udelukkende varetager opgaver for netvirksomheden

Det fremgår af netvirksomhedsbekendtgørelsens § 11, stk. 2, at netvirksomheden i *videst muligt omfang* skal begrænse adgangen til netvirksomhedsdata til personer, der udelukkende varetager opgaver for netvirksomheden.

Af såvel lovbemærkningerne til elforsyningsloven¹ samt Energistyrelsens høringsnotat som opfølgning på de 5 bekendtgørelser, der blev udsendt i ekstern høring i foråret 2022, fremgår det, at intentionen har været, at adgangen til de adskilte data, som udgangspunkt vil skulle begrænses til personer, der udelukkende varetager opgaver for netvirksomheden – men med nuancerede undtagelser i erkendelse af, at der vil være situationer, herunder tværgående funktioner, hvor det vil være uhensigtsmæssigt og ikke proportionelt at fastholde den absolutte adgangsbe- grænsning.

Det er netvirksomheden, der uafhængigt og selvstændigt er ansvarlig for adgangsregimet, og det er netvirksomheden, der vurderer, hvornår det – efter de nuancerede undtagelsesmulighe- der – er lovligt og nødvendigt at give de pågældende medarbejdere adgang.

Green Power Denmark kan derimod ikke genkende, at der i lovforarbejderne eller høringsnota- tet skulle være anført, at der med begrebet "*videst muligt omfang*" ligger en forudsætning om, at en fravigelse af udgangspunktet kun kan ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssigt store udgifter til IT-systemer m.v.

Det er uheldigt, hvis fortolkningen af bekendtgørelsen ender et andet sted end egentlig tiltænkt af lovgiver. Foreningen skal bede Forsyningstilsynet om at bekræfte, at der *ikke* derved sker en indskrænkning i de muligheder for at give en bredere dataadgang, som følger klart af undtagel- serne.

I samme afsnit er der indsat et eksempel på, at en medarbejder, der har et bijob inden for en helt anden branche/sector ikke er afskåret fra at have adgang til netvirksomhedsdata. Dette er foreningen i og for sig enig i men finder, at eksemplets nytteværdi er begrænset, da det ikke er i denne situation, at afgrænsningen er svær. Det vil derfor være en fordel at indsætte et andet og mere målrettet eksempel.

1.4.1.1. Adgang nødvendig for at varetage opgaver

Det overordnede formål med reglerne om dataadskillelse er, at relevant netvirksomhedsdata ikke kommer konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter til gode, men ikke at forhindre tværgå- ende aktiviteter, der ikke indebærer en reel risiko for, at den konkurrenceudsatte elektricitets- virksomhed kan tilgå netvirksomhedsdata og udnytte denne viden– og det er i det lys, som be- stemmelsen skal tolkes.

Det der er afgørende for undtagelsen i § 11, stk. 3, nr. 1, er at adgangen til netvirksomhedsdata er nødvendig for løsnings af konkrete opgaver, som medarbejderen har. Det omfatter også medarbejdere i driftsselskaber, hvor driftsselskabet ud over at udføre opgaver for netvirksom- heden alene udfører infrastrukturelærede opgaver for andre virksomheder.

¹ Lov nr. 2604 af 28. december 2021 (Lovforslag L 53).

I forhold til det anførte eksempel i vejledningen, har foreningen noteret, at det er taget ordret fra lovbemærkningerne til L 53², der dog ikke uddyber den konkrete konsekvens af forbeholdet *"og forudsat at disse andre virksomheders aktiviteter ikke består i varetagelsen af konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter."*

Eksemplets forbehold er dog ikke at genfinde i reglerne om dataadskillelse, som de er udmøntet i netvirksomhedsbekendtgørelsens kapitel 3. Reglerne fastsætter ikke begrænsninger i servicevirksomheders opgaveområder i forhold til rene infrastrukturrelaterede opgaver, og eksemplet medfører således en skærpelse, som der ikke er belæg for i rammerne for dataadskillelse, som Energistyrelsen har fastlagt i bekendtgørelsen.

Forsyningstilsynets vejledning og anførte eksempler kan selvsagt ikke gå videre end de rammer og begrænsninger, der fremgår af bekendtgørelsens bestemmelser og ordlyd.

Det anførte eksempel ville medføre, at et driftsselskab ikke kan udføre infrastrukturrelaterede opgaver som fx nedgravning af kabler til brug for en virksomhed, der har ladestanderaktiviteter. Det har næppe været intentionen, at de praktiske opgaver med at lægge kabler og ledninger ned i jorden skulle fanges af dataadskillelsesreglerne. Dette ville være uforholdsmæssigt vidtgående og står ikke mål med intentionen med regelsættet, i og med at der ikke består en reel risiko for, at virksomheden med ladestanderaktiviteter via dette gravearbejde udført af et særskilt driftsselskab kan tilgå og udnytte netvirksomhedsdata.

Det er i denne forbindelse forudsat, at medarbejderen i driftsselskabet ikke er ansat i virksomheden med ladestanderaktiviteter, og heller ikke udelukkende eller helt overvejende varetager opgaver for denne samt ikke "gribes" af de øvrige opgavetyper i negativlisten, jf. § 11, stk. 4, nr. 3.

1.4.1.3. Proces for håndtering af brud

Det fremgår af § 11, stk. 3, nr. 3, at netvirksomheden er forpligtet til at sikre, at der på proportional vis bliver fulgt op på eventuelle brud på forpligtelserne, så dette undgås fremover.

Foreningen er enig i, at dette fx kan ske ved, at netvirksomheden udarbejder retningslinjer, der har til formål at hindre sådanne brud, samt hvis uheldet er ude at håndtere disse.

Foreningen anerkender, at et eksempel med relevante forslag til handlingspunkter kan udgøre en eventuel hjælp, hvis netvirksomheden er i tvivl om, hvordan de skal etablere en konkret proces. Forsyningstilsynets tanke om at indsætte et eksempel til inspiration er derfor anerkendelsesværdigt.

Det konkrete eksempel medfører dog et ganske omfattende dokumentationskrav, der kan minde om de dokumentationsforpligtelser, der ses i de databeskyttelsesretlige regler, hvilket der ikke umiddelbart er belæg for i netvirksomhedsbekendtgørelsen. Omfanget og typen af oplysningskrav savner proportionalitet, og særligt forekommer logning af adgang til systemer samt analyse af netværkstrafik som for vidtgående. Det er derfor vigtigt at understrege, at det er op

² Lovforslag L 53 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love fremsat 27. oktober 2021.

til den enkelte netvirksomhed at vurdere, hvordan forpligtelsen i § 11, stk. 3, nr. 3, skal udmøntes i praksis og i hvilken form, format og omfang.

1.4.2.2/4 Undtagelse – adgang tilladt for IT-understøttende funktioner

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 53, at lovgiver anerkender, at der kan være konstellationer, hvor det er hensigtsmæssigt at nuancere den beskrevne tilgang med en absolut adgangsbegrænsning til personer, der udelukkende varetager opgaver for netvirksomheden, og at dette helt specifikt er tilfældet med udvikling og/eller vedligeholdelse af IT-systemer via en koncernfælles IT-funktion.

Der kan derfor ikke være tvivl om, at IT-tekniske medarbejder skal have adgang til adskilte IT-systemer, der indeholder netvirksomhedsdata, når dette er nødvendigt for at løse deres opgaver. Denne særstilling for IT-funktionen er af afgørende betydning for energikoncerners mulighed for at drifte, supportere og vedligeholde koncernens IT-systemer og må ikke undermineres.

I bekendtgørelsen anvendes formuleringen "*rent tekniske IT-understøttende funktioner*", der dog skal sammenholdes med ovenstående lovforarbejder, Energistyrelsens udmeldinger undervejs i høringsprocessen samt styrelsens høringsnotat. I sidstnævnte fremgår det i øvrigt, at IT-programmering og IT-implementering nævnes som eksempler for rent tekniske IT-relaterede opgaver, og at det ikke udelukker, at der kan være andre rent tekniske IT-relaterede opgaver – også i forhold til udviklingsopgaver. Definitionen af IT tekniske opgaver, er derved ikke fastlåst eller "udtømt" med de angivne eksempler – men vil bl.a. kunne omfatte IT-tekniske opgaver i form af risikovurderinger og andre tiltag, der har til formål at sikre informationssikkerheden i IT-systemer, herunder opfylde de IT-sikkerhedsrelaterede krav som følger af NIS2 direktivet. Der henvises desuden til bekendtgørelse 2021-12-28 nr. 2646 om beredskab for elsektoren (§ 13 mfl.), der ligeledes understreger, at alle sikkerhedsmæssige IT-opgaver nødvendigvis må være omfattet af undtagelsen for IT i reglerne om dataadskillelse.

Det er i øvrigt uklart, hvorfor der anvendes ordet "*internt*" i eksemplet "*Koncernfælles intern teknisk IT-support*" på side 9.

Det er selvsagt væsentligt, at Forsyningstilsynets vejledning ikke indeholder formuleringer, der kan give indtryk af, at de oplyste eksempler på IT-tekniske funktioner er udtømmende.

Tilsvarende hensyn gælder i **afsnittet 1.4.2.4.**, hvor Green Power Denmark stiller sig meget undrende over, at IT tekniske opgaver i form af udvikling af web- og mobilapplikationer, herunder anden software, som noget nyt ganske overraskende antages at være omfattet af begrebet udvikling af nye produkter i § 11, stk. 4, nr. 3.

Dette vil være en klar og umotiveret indskrænkning af IT-undtagelsen, som der ikke ses at være det fornødne belæg for, og som Green Power Denmark af samme grund tager klart afstand fra. Der henvises i den forbindelse til de tidligere anførte lovbemærkninger i L 53, ligesom det bemærkes, at begrebet IT-programmering (som nævnes i selve bekendtgørelsesteksten) netop typisk omfatter udvikling af programmer og webapplikationer m.v. til brug for den elektroniske databehandling i virksomhedens computeranlæg og daglige drift af IT-systemer. IT-programmering og implementering har til formål at understøtte de forretningsmæssige IT-behov og krav,

som driften af virksomheden indebærer, herunder fx øgede behov for digitalisering og effektivisering – og dette giver sig bl.a. udslag i, at de tiltag/projekter, som virksomheden har vedtaget, efterfølgende skal udvikles og implementeres. Det er ganske enkelt misforstået og for vidtgående at sige, at udviklingsrelateret IT-opgaver pr. definition ikke er muligt. Foreningen skal derfor opfordre til, at *"ikke udviklingsrelateret"* slettes ud for IT-programmering.

1.4.2.3. Varetagelse af direkte kundekontakt

Green Power Denmark finder, at den omfattende udelukkelse af alle medarbejdere, der varetager enhver form for direkte kundekontakt (uanset hvor perifert) for selskabsmæssigt forbundne virksomheder med konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter, fra netvirksomhedsdata, er meget vidtgående og savner proportionalitet i forhold til den imaginære risiko og de forbundne omkostninger, som det vil medføre for virksomhederne. Foreningen mener af samme grund, at det bør være klart, at rene viderestillingsfunktioner som fx omstillings-/receptionsmedarbejdere ikke er omfattet af forbuddet, hvilket bør fremgå af vejledningen.

Foreningen er opmærksom på, at bestemmelsens ordlyd derudover desværre ikke levner meget rum for fortolkning, men finder ikke desto mere anledning til at understrege, at dette specifikke dataadskillelseskrav uden tvivl vil medføre en række uhensigtsmæssige situationer, uforholdsmæssige strukturelle ændringer samt ikke mindst udfordre en effektiv drift af koncernfælles funktioner.

1.4.2.5. Medarbejdere, der uanset ansættelsesforhold varetager afregning af kunder

Det er væsentligt, at vejledningsteksten klart angiver, hvornår en medarbejder er omfattet af negativlisten. Det er dog samtidig lige så vigtigt at skabe tydelighed omkring de arbejdsopgaver og tværgående funktioner, hvor medarbejderen vil kunne arbejde på tværs af koncernen uden at blive forment adgang til systemer, som indeholder netvirksomhedsdata.

Dette er ikke mindst relevant i forhold til regnskabsmæssige medarbejdere, der er tilknyttet tværgående regnskabsfunktioner, der ikke vedrører afregning af kunder hos en koncernintern elektricitetsaktivitet, men fx almindelige bogholderifunktioner, regnskab, controlling og fakturering af andre end kunder

Denne præcisering savnes i nærværende afsnit, og Green Power Denmark skal derfor opfordre til, at dette tilføjes.

Det foreslås tillige, at ordet *"regnskabsmedarbejder"* i eksemplet på side 12 i udkastet erstattes med det mere retvisende *"afregningsmedarbejder"*.

1.5 Tildeling af adgang

Foreningen er enig i, at netvirksomheden er ansvarlig for og skal føre kontrol med, at tildeling af adgang til netvirksomhedsdata sker i overensstemmelse med § 11, stk. 1-4. Dette fremgår klart af ordlyden af § 11, stk. 5.

Foreningen er enig i, at ansvaret bl.a. kan udmøntes sig i, at netvirksomheden/koncernen har en politik for oprettelse, ændring og afvikling af brugernes adgang til systemerne. Heri ligger der såvel indirekte som direkte en angivelse af, hvilke procedurer, der bør følges. Forslaget om, at der skal udarbejdes en detaljeret arbejdsbeskrivelse for hver enkelte bruger, forekommer til gengæld uforholdsmæssigt og meget ressourcekrævende, ikke mindst i en organisation med mange ansatte. Hvilke konkrete krav, der bør stilles til en eventuel dokumentation heraf, må afhænge af de konkrete omstændigheder, ressourceforbruget og den enkelte netvirksomhed.

For så vidt angår den praktiske opgave med at tildele adgang kan denne uddelegeres til andre, dog under forudsætning af, at de personer, der tildeler adgangen, er bekendt med netvirksomhedens/koncernens politik for oprettelse af en brugers adgang til IT-systemerne og proceduren hermed. Green Power Denmark er derimod ikke enig i, at der af bestemmelsens ordlyd kan udledes, at netvirksomheden skal involveres i den praktiske og løbende tildeling af adgange, i de tilfælde hvor opgaven er uddelegeret som beskrevet ovenfor.

Netvirksomheden er ansvarlig for, at data holdes og forvaltes adskilt, og ved uddelegering af selve tildelingen af adgang til netvirksomhedsdata, vil netvirksomheden selvsagt fortsat være ansvarlig for at sikre, at reglerne om adgang til netvirksomhedsdata overholdes. Dette ændrer en uddelegering ikke på, ligesom dette naturligvis skal beskrives i det interne overvågningsprogram.

Green Power Denmark står naturligvis til rådighed for en uddybning, hvis Forsyningstilsynet måtte have spørgsmål til nærværende kommentarer.

Med venlig hilsen

Christina Mary Moshøj
CMH@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 51 50 26 44